

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Adnotationes || Et Meditationes || In Evangelia Qvae || In
Sacrosancto Mis-||sae Sacrificio || Toto Anno || Legvntvr;||**

Nadal, Gerónimo

Antuerpiæ, M. D. XCV.

Dominica I. Quadragesimæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78158)

IVbes tu quoque benigne IESV, postquā nos doctrina tua & cibo caelesti refecisti, ut ad tuum imperium, tuis donis freti nauigemus cum praefectis Ecclesiae in huius naui, & ad terram viuentium, id est Capharnaū contendamus: subtrahis verò praesentem aliquādo spiritus consolationem. Vis nos nostras potentias exercere per tua dona, & nostri animi specimen dare: permittis verò ventum contrarium à Mundo, à Carne, à Dæmone excitari, & tenebras in nos effundi, exurgere mare, nauiculā etiam sinis iactari, vis nos remigando laborare. Difficilis scilicet est virtutis usus. Oras tu interim pro nobis Patrem prolixius nunc, quā ea nocte fecisti, nec pateris nos grauius aut diutius laborare; venis ad nos laborantes, spiritus tui virtutem offērs fluctibus tentationum superiorem. At nos te non agnoscimus bone IESV, virtutē

tuam praesentem, & mari nostro superiorem non patimur, non capimus, nostris perturbationibus occupati; sed expauescimus potius, quasi ad phantasma & spectrum: nihil enim timidius fidei imperfectione & imbecillitate. Esto nobis adiutor potens IESV, in opportunitatibus, in tribulatione; illumina tandē, & confirma corda nostra claro, forti, & dulci fidei tuae spiritu. Verūm cauendum nobis est fratres ne titubemus rursus ad tentationum insurgentium vehementiam; & qui tantummodo periclitabamur, mergi etiam incipiamus. Quod si acciderit, exclamemus confestim maiori cum humilitate ad Christum: benignus est & misericors, frater noster est; extendet non dubium potentia suā dexteram, & increpata fidei nostrae & constantiae infirmitate, confirmabit nos rursus solidabitque. Amen.

DOMINICA I. QVADRAGESIMÆ

Tentat Christum Dæmon.

MATTH. IIIII.

MAR. I.

LVC. IIIII.

ANNO XXX.

In xxv. imaginem adnotatiuncula.

xxv.
12

A. IESV baptizato à Ioanne & orante, Spiritus sanctus columba specie descendit, & vox Patris auditur. B. Statim in desertum à spiritu ducitur. C. Mens desertus ad fines Domini, ubi IESVS ieiunauit. D. IESVS sedet ut esuriens, post quadraginta die-	rum ieiunium. E. Est IESVS cum bestijs. F. Princeps Dæmonum adoratur IESVM prima tentatione, Si Filius Dei es, dic &c. D. Respondet Dæmoni IESVS, Nō in solo pane etc. G. Angeli duellum Luciferi & IESV contemplantur, Dæmones item.

EVAN

EVANGELIVM MISSÆ.

MAR. I.

MATTH. IIII.

LVC. IIII.

Et statim spiritus expulit eum
in desertum.

Et erat in deserto

quadragesima diebus

& quadragesima noctibus:

& tentabatur à Sathana,
eratq. cum bestijs.

Tunc Iesus^a ductus est
in^b desertum à spiri-

tu, ut tentaretur à Diabo-
lo: & cum^c ieiunasset qua-
draginta diebus & qua-
draginta noctibus,
^d postea esuriit.

Et accedens^e tentator
dixit ei:
Si filius Dei es,
dic ut lapides isti panes
fiant.

Qui respondens dixit:
Scriptum est:

Non in solo^d pane vivit
homo;

sed in omni verbo quod
procedit de ore Dei.

IESVS autem plenus Spiritu
sancto regressus est à Iordane,
& agebatur in spiritu in de-
serto,

& tentabatur à Diabolo. Et ni-
hil^e manducavit in diebus illis:

& consummatis illis esurijs.

Dixit autem illi^f Diabolus;

dic lapidi huic ut panis fiat.

Et respondit ad illum IESVS;

quia non in solo pane vivit
homo,

sed in omni verbo Dei.

ADNOTATIO.

A. IESVS in Iordane ad Bethabaram vi-
cum à Ioanne cum esset baptizatus, con-
fessim ascendit ex aqua & orat. Eo orante aperti
sunt cali, & descendit Spiritus sanctus corpora-
li specie sicut columba, & vox de calo facta est;
Tu es filius meus dilectus, in te complacui mihi.
Hanc columbam viderunt, hanc etiam audierunt
vocem uterque, IESVS & Ioannes: adeit tunc
ba alia que ad baptismum conuenerat.

B. Hinc IESVS statim impulsu ac ductu
diuini spiritus secessit in desertum.

C. Mons asper, desertus, praruptus, ad finem
eorum montium qui inter Hierosolimam & pla-
nitiam Iericho intercedunt, qui Domini dicebā-
tur, propter frequentiam latrocinij & cades ho-
minum. In hoc monte ieiunauit, esuriit, & ten-
tatus est à Demone Christus.

D. IESVM contemplare, id est infinitam
Patris aterni virtutem, ieiunio & fame laquen-
tem die quadragesimo primo post inchoatum ie-

iunium, & situ corporis & gestu imbecillitatem
præseferentem.

E. Genus omne ferarum ante Christum pas-
citur, ludit, est cum Christo.

F. Princeps Demoniorum omnium Lucifer,
simulans se religiosum hominem, & si velis Esse-
um vel Essenum (Esseni enim non longe ad Af-
phatitem & montem Engaddi habitabant) alba
veste, capillo & barba promissa, nudo capite, cal-
ceis indutū, sordibus oppletum: huiusmodi enim
erat ferè Essenorum cultus corporis. Per hanc

simulationem adoritur Christum Sathan primo
telo, demonstrat lapides aliquot presentes; Hos,
inquit, lapides verte in panes ne fame pereas, si
filius Dei es, sic consequeris & gloriam & vi-
tam. Non describitur autem Sathan cornutus,
vel monstruosis pedibus, quod fieri solet ut vul-
gus intelligat Diabolum esse; satis indicatur il-
lum esse Demonem, cui multitudo Demonum
superne coniungitur.

Joseph. l.
2. de bello
Iud.

Philo li.
quod om-
nes probi
liberi.

H 4 D. Oris

D. Oris gestum contra, & manuum, & corporis defessi & esurientis IESV situm & habitum considera, & audi ex scripturis respondentem; Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procedit ex ore Dei. Ita spiritum superbia & gula repellit gloriosissime, & Luciferum confutat. Non, inquit, in solo pane sustentatur humanitas mea, sed in omni verbo quod

ex ore Dei procedit: quod intelligebat Christus in verbo eterno humanitati sua unito hypostaticè. Itaque verè professus est quod Damon seire cupiebat non intellexit ille tamen.

G. Angeli qui Christo semper assistebant plurimi, plures etiam qui è calo ad duellum Christi & Satana in præsentia spectandum descenderant.

EADEM DOMINICA PRIMA QVADRAGESIMÆ.

Secunda & tertia tentatio.

EISDEM CAP. ANNO XXX.

In xxxvi. imaginem adnotati inncula.

xxxvi.
13.

- A. Portat in aëra Damon IESVM Hierosolymam in templum.
B. Templum, & in hoc pinnacula, quasi ala templi.
C. Siatuit IESVM Diabolus in supremo pinnaculo templi, & tentat iterum, Si filius Dei es, mitte te &c.
D. Responder IESVS, Non tentabis &c.
E. Rursus portat IESVM Damon in montem excelsum valdè.

- F. Id est in montem Nelo.
G. Et eius verticem Phasga, trans Iordanem.
H. Ibi tentat IESVM tertio: Hac omnia tibi dabo &c. Responder, Vade Satana: scriptum est enim &c.
I. Proripit se Satana cum suis Diabolis.
K. Christo triumphatori Satana epinicion caelestium angeli canunt.

SECUNDA

SECUNDA PARS EVANGELII MISSÆ.

MAR. I. MATTH. IIIL. LUC. IIIL.

TVNC^a assumpsit eum diabolus in sanctam ciuitatem, & statuit eum super pinnaculum^b templi, & dixit ei;

Si^c filius Dei es, mitte te deorsum:

scriptum est enim, Quia Angelis suis mandauit de te, & in manibus tollent te, ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum.

Ait^d illi IESVS rursus; Scriptum est, Non tentabis Dominum Deum tuum.

Iterum assumpsit eum Diabolus in^e montem^f excelsum^g valde, & ostendit illi omnia regna mundi, & gloriã eorum.

&^h dixit ei;

Hæc omnia tibi dabo,

si cadens adoraueris me.

Tunc dicit ei IESVS; Vade Satana:

scriptum est enim, Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli seruias.

Tunc

ⁱreliquit eum diabolus.

& duxit illum in Hierusalem, super pinnam templi,

quod Angelis suis mandauit de te, ut conseruent te, & quia in manibus tollent te,

& respondens IESVS, ait illi; Dictum est;

Et duxit illum Diabolus in montem excelsum,

regna orbis terræ

in momento temporis:

& ait illi;

Tibi dabo potestatem hæc vniuersam, & gloriam illorum, quia mihi tradita sunt, & cui volo do illa.

Tu ergo procides si adoraueris coram me, erunt tua omnia.

Et respondens IESVS dixit illi;

Et consummata omni tentatione, Diabolus recessit ab illo usque ad tempus.

ADNOTATIO.

A. *Atanas per aëra gestat extenta manu humilem IESVM, decenter quidem, neque enim aliter illi permittebatur, ex Domini monte Hierosolymam ad templum.*

triat abulata sue ambitus, ita extructi, ut superior quisque in maiorem exiret latitudinē: unde facile intelligitur cur dicta fuerint & sepius, id est pinnacula, quasi templi alic.

C. *In supremo pinnaculo statuit IESVM Satanam,*

tanus, ut emineret alius, & esset magis conspicuus multitudini qua ante templum erat frequens: putabat enim Christum ab omnibus cerni, quod non erat. Ibi secundum telum intorquet, fatuum quidem, sed diabolicum: solet enim malitia, non homines modo, sed Demones item infatuare. Mitte, inquit, te hinc deorsum, si filius Dei es. Quid stultius dici potuit? Illa potius esset honestior tentatio: vola, ito in calum: sed eius inuidia & superbia illud ferre non poterat.

D. Repellit & hoc telum spiritu virtutis suae Christus per scripturam. Non tentabis, inquit, Dominum Deum tuum. Quibus verbis & se confessus est Deum, nec à Damone, vel à quoquam esse tentandum. At ne hic quidem intellexit Daemon quod cupide inquirebat: itaque illi quasi contemnens praese, parat adoriri tertium.

E. Ducit per aërem similiter atque modo dicebatur, in montem excelsum valde.

F. Mons Nebo, & vertex eius Phasgatrās Iordanem contra Iericho, unde Dominus terram quam Abrahae promiserat, Moysi ostendit. Huc est verisimile ductum à Damone IESVM, propter allusionem ad Moysen & Deum.

G. In vertice Phasga vide ut statuat IESVM Lucifer, & illi depicta quasi in cosmographica tabula representet regna omnia orbis terrarū, &

eorum potestiam, opes, gloriam. Nec amplius ingerit, si filius Dei es, Christum videlicet aspernatus, ut diximus.

H. Sed ambitione tentat veluti hominem; mentitur vero, ut mendacii parens; Omnia haec dabo, mea sunt, cui volo do. Omnia mentiris turpissime & pessime Daemon. Sed quid Christus? Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli seruias. Id est, quae Deo debetur adoratio, ea illi soli exhibenda est. Quo responso similiter intelligere licet, Christum se profiteri Deum, quod nunquam capere potuit Daemon. Nihil vero ultra permissum fuit Satana in IESVM. Propterea pro imperio illum abigit Christus ad tempus, donec alia via per uxorem Pilati, suspicatus sibi perniciem ultimam, & vincula per Crucem Christi imminere, voluit Pilato persuadere ne IESVM necaret.

I. Victus cum suis Diabolis sese proripit Satanas.

K. Angeli, qui longe consisterant ad spectaculum pugnae, accedentes ad Christum cantant epinicion caeleste Christo IESVM diabolicae potestatis triumphatori. IESVM praeterea interrogant unde velit sibi cibos parari & exhiberi; audiunt à matre virgine. Ad eam igitur properant multi Nazareth in Galilaam.

MEDITATIO.

HEU, heu, heu Domine IESV, quid de nobis fiet, si te ausus est tentare Satan? Quid in nos non audebit? Nolite considerare quid ille audeat fratres mei, sed quid detrimenti fecerit per meam tentationem, quid vos gratia sitis adepti, illud cogitare. Illius conciderunt vires, vobis factae sunt. Confidite victoriae mearum tentationum, & vicistis; si legitime tamen pugnetis meis armis: & tanto gloriosius vincetis, quanto plura in vos audebit Daemon: neque enim plura ego illi permittram, quam vos superare possitis. Pugnauit ille in caelo contra me, vici ego illum per Michaëlem, & Angelos eius, & è caelo deturbavi. Rursus insurrexit contra me, superavi ego illum per humanitatem & crucem meam, & detrusi in Infernum colligatum. In caelo contendit contra meam diuinitatem, in terra contra humanitatem; ut scilicet per peccatum definerem esse homo. Est quidem be-

stia truculenta, sed victa & confutata; à qua nemo potest vinci nisi velit. At vero Domine ex Inferno sauit in nos, & tandem in fine temporum soluetur, & atrocibus ferociet. At ego semper adiutor vobis praesto sum omnipotens in oportunitatibus, in tribulatione. Aperite semper oculos, quis ego vester protector, quis ille sit vester oppugnator, & hostis contemnetis mea virtutis praesentia. Et illud animaduertite, vicisse me pro vobis hoc meo duello praecipuas tentationes & dolos Daemonis, superbia, gula, & auaritia; quae capita sunt omnis prauaricationis: in prima tentationem gulae, in tertia auaritia, in omnibus superbia; in secunda etiam tentationis Dei: in omnibus item Daemonem conculcaui. Vim ex hac mea victoria peculiarem accipite, illi cooperamini, & reportabitis de horum vitiorum tentationibus victoriam, hinc de aliorum.

EADEM

95
EADEM DOMINICA PRIMA
QVADRAGESIMÆ.

Angeli ministrant Christo.

EISDEM CAP.

ANNO XXX.

In xxvij. imaginem adnotatiuncula.

xxvij.

A. Solenni pompa ferunt prandium Christo Angeli
per aëra. B. Mons Nebo, quò feruntur cibi.
C. Sedet Christus, prandet, ministrant e Angeli.

14.

TERTIA PARS EVANGELII MISSÆ.

MATTH. II. III.

Et ecce^k Angeli
accefferunt,
& ^{a b c} ministrabant ei.

ADNOTATIO.

M^ultæ occurrunt in vita Christi, quæ cum
ab Evangelistis non explicantur, pie tamē
meditamus, citra ullum doctrine vel religionis
inconmodum, ut quæ in Aegypto Christus, quæ
Nazareth in Galilea egit, & ante duodecimum,
& usque ad trigessimum annum, & alia id genus
plurima, ubi præsertim est aliquid ex Euange-
lio quo niti possumus: ut alibi legimus; Et erat
subditus illis: hoc autem loco, Accefferunt An-
geli, & ministrabant ei, cibum nimirum Chri-
sto. Poterimus igitur meditari cibum Christo
Angelorum ministerio allatum, siue de celo, siue
à Matre virgine; quod & nonnulli sancti Do-
ctores meditati sunt.

A. Afferunt Angeli cibaria, suam singuli
partem: unus autem Archangelus princeps mu-

nia gerit Oeconomi. Pompam Angelicam specta-
cræ asecantem, & tenent emiam montem, ubi
Christus famelicus expectabat.

B. Montem eundem credere possumus, ubi
fuit tertium tentatus Christus: nam consenta-
neum est aliò non discessisse fame imbecillum.

C. Sedens IESVS, Angeli illi ministrantes,
unus mantile super saxum pro mensa extendit,
alius panem & cultrum apponit, ille in scutella
offam ex legumine, hic pisciculos, alius potum in
cyatho, officiosissime omnia, suo loco & ordine,
summa cum decencia, summa cum humilitate ac
reuerentia. Aspicce Christum comedentem diui-
na quadam modestia ac temperantia, & refice
spiritum tuum.

FERIA